

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 4

Частина II

**Одеса
2018**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина II. – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – 213 с.

Автори:

Милашко О.Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю.О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т.В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Бойчева О.П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бурлаєва В.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Варналій А.О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Галіта К.Ю. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Георгіу О.А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Голубчикова Ю.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Гуцол А.А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Дарій А.М. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Джусенко Т.І. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Іванов М.В. – студент кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Іванов М.П. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Калантарчук Т.І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Кравченко А.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Кравченко В.К. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Любович А.А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Манєва К.П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Марушевська В.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Никитюк К.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Попряга Ц.І. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Пухкан Н.М. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Ревунов М.С. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Самарова А.О. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Стародубцева Т.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Ткач В.С. – студентка кредитно-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Тодорова К.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Унтілов В.В. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Шепель М.С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Шпак І.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Шумська А.О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Юрист М.В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Бойчева О.П., Погорєлова Т.В. Особливості статистичного дослідження динаміки валютних курсів.....	7
Бурлаєва В.С., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз фінансової діяльності підприємств.....	13
Варналій А.О., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз рівня інфляції та його вплив на економічні показники.....	19
Любович А.А., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження місцевих бюджетів.....	27
Стародубцева Т.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз державного боргу України.....	34
Унтілов В.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз грошового обігу в Україні.....	40
Калантарчук Т.І., Погорєлова Т.В. Статистичне прогнозування валютних курсів.....	45
Джусенко Т.І., Погорєлова Т.В. Статистичне спостереження банківської системи України.....	52
Марушевська В.В., Погорєлова Т.В. Історичні аспекти розвитку статистики.....	57
Пухкан Н.М., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження депозитної діяльності комерційних банків України.....	62
Ткач В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження активів комерційних банків України.....	68
Стародубцева Т.В., Милашко О.Г. Статистичний аналіз зовнішньої торгівлі України з Європейським Союзом.....	74
Іванов М.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз валютних операцій комерційних банків України.....	79
Попряга Ц.І., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження кредитної діяльності комерційних банків.....	87
Самарова А.О., Погорєлова Т.В. Статистичне оцінювання ліквідності та платоспроможності банківської системи України.....	93
Георгіу О.А., Милашко О.Г. Валовий національний дохід як один з основних показників СНР на прикладі Іспанії.....	99
Кравченко А.С., Милашко О.Г. Статистичний аналіз турпотоків між Україною та Великобританією.....	104

Георгіу О.А., Милашко О.Г. Провідні напрямки співробітництва Іспанії та України.....	109
Голубчикова Ю.В., Мылашко О.Г. Влияние Франции на развитие мировой экономики	114
Гуцол А.А., Мылашко О.Г. Статистический анализ использования услуг облачных вычислений.....	119
Дарій А.М., Милашко О.Г. Аналіз використання мережі інтернет в Україні.....	128
Іванов М.П., Милашко О.Г. Характеристика підприємств, що використовували комп'ютер продовж року.....	132
Кравченко В.К., Милашко О.Г. Статистичний аналіз використання мережі Інтернет.....	137
Никитюк К.С., Милашко О.Г. Статистичний аналіз використання комп'ютерів та комп'ютерних мереж на підприємствах.....	142
Ревунов М.С., Милашко О.Г. Застосування комп'ютерних технологій для надання накладних рахунків.....	147
Тодорова К.С., Милашко О.Г. Проблеми зовнішньої трудової міграції населення України.....	153
Шепель М.С., Милашко О.Г. Статистичний аналіз використання соціальних медіа на підприємствах.....	159
Шпак І.В., Милашко О.Г. Статистичний аналіз торгівлі через комп'ютерні мережі.....	165
Шумська А.О., Милашко О.Г. Використання ІКТ для надання рахунок-фактур.....	171
Юрист М.В., Милашко О.Г. Статистичний аспект аналізу видів зовнішнього зв'язку з мережею Інтернет.....	177
Манєва К.П., Погорєлова Т.В. Статистичне оцінювання місцевих бюджетів України.....	182
Галіта К.Ю., Погорєлова Т.В. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України та їх статистичний аналіз.....	188
Манєва К.П., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз страхового ринку в Україні.....	195
Варналій А.О., Ольвінська Ю.О. Сучасні тенденції заробітної плати в Україні.....	201

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ЇХ СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Галіта К. П.¹, Погорелова Т. В.²

¹ – студент, кредитно-економічний факультет,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Галіта К. Ю., Погорелова Т. В. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України та їх статистичний аналіз. *Стаття присвячена дослідженню сучасних тенденцій розвитку банківської системи України. Проаналізовано стан банківської системи. Виявлено проблеми розвитку банківської системи та розроблені напрями для їх вирішення.*

Ключові слова: тенденції, фінансовий ринок, банк, банківська система, банківська діяльність.

Галіта К. Ю., Погорелова Т. В. Современные тенденции развития банковской системы Украины и их статистический анализ. *Статья посвящена исследованию современных тенденций развития банковской системы Украины. Проанализировано состояние банковской системы. Выявлены проблемы развития банковской системы и разработаны направления для их решения.*

Ключевые слова: тенденции, финансовый рынок, банк, банковская система, банковская деятельность.

Galita K. Pogorelova T. V. Modern trends in the development of the banking system of Ukraine and their statistical analysis. *The article is devoted to the study of modern trends in the development of the banking system of Ukraine. The state of the banking system is analyzed. The problems of the development of the banking system have been identified and directions for their solution have been developed.*

Keywords: tendencies, financial market, bank, banking system, banking.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Галіта, К. Ю. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України та їх статистичний аналіз [Текст] / К. Ю. Галіта, Т. В. Погорелова // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – С. 188 – 194.

Постановка проблеми. Банківська система являє собою одною з головних складових фінансового ринку та за умови її дієвості вона може сприяти розвитку економіки країни. Високонадійна і досконала банківська система може сприяти стабільності та перебудові структури економіки.

Вона займається переміщенням фінансових ресурсів між суб'єктами та об'єктами фінансового ринку, отже значно впливає на перетворення в економіці.

Така подія, як світова фінансова криза, суттєво ослабила банківську систему. Тому аналіз та оцінка стану банківської системи є дуже актуальною на сьогоднішній час.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та прикладні аспекти розвитку банківської системи досліджували науковці: Дж. Кейнс, Дж. Сорос, С. Фрост, П. Роуз, М. Біллет, М. Швайк, І. Лютий, Т. Малиновська, В. Возняк, В. Кравець та ін.

Проблема стабільності банківської системи є дуже актуальною та багатьох науковців, економістів та бізнесменів турбує ця тема. Але вона все ще не досить широко та глибоко вивчена, попри значну кількість публікацій.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Практичний та теоретичний діапазон залишається все ще неповністю доповненим та деякі аспекти потребують постійного дослідження, попри значну кількість публікацій.

Метою дослідження є огляд сучасних тенденцій розвитку банківської системи України; аналіз стану банківської системи; виявлення проблем розвитку банківської системи; розробка напрямів для їх вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перед тим, як почати огляд сучасних тенденцій розвитку банківської системи України, потрібно згадати, що таке банківська система. Банківська система України являє собою кровоносну систему економіки. Її можна вважати одним із найрозвинутіших елементів та невід'ємною складовою фінансової системи. До неї відносять:

- Національний Банк України(НБУ);
- Фонд гарантування вкладів фізичних осіб(ФГВФО);
- комерційні банки;
- небанківські кредитно-фінансові інститути;
- банківська інфраструктура.

Першим визначним кроком в розвитку банківської системи можна вважати прийняття Закону України « Про банки і банківську діяльність» 20 березня 1991 року, який потім було скасовано та була прийнята нова редакція цього закону 7 грудня 2000 року.

Керуючись досвідом інших країн та задля сталого економічного розвитку були прийняті такі принципи:

- дворівнева банківська система(на першому рівні-НБУ, на другому-комерційні банки);
- незалежність НБУ та виконання їм контролю й нагляду за банківським сектором;
- винищення монополії держави в банківській діяльності;

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

- створення інфраструктури для забезпечення механізму роботи банківської діяльності.

Аналіз формування банківської системи України дозволів виділити такі етапи розвитку:

- 1 етап: 1991-1995 рр.;
- 2 етап: 1996-2000 рр.;
- 3 етап: 2001-2005 рр.;
- 4 етап: 2006- по теперішній час.

Таким чином, становлення і розвиток банківської системи України можна поділити на чотири етапи. Для дослідження нам більш потрібен останній етап, отож проаналізуємо його більш детально, щоб прослідкувати тенденції змін та розвитку банківської системи за той період. Для цього потрібно здійснити аналіз основних показників банківського сектору.

Ефективна робота банківських установ та стійка банківська система потрібні для того, щоб розвивалася вітчизняна економіка, бо прогрес полягає в використанні й впровадженні нових технологій та розповсюдженні інформації для фінансових інститутів й споживачів продуктів банку. Українську банківську систему неможливо назвати повністю стабільною, бо відбуваються процеси, які розхитують і роблять її нестійкою.

За даними щорічних звітів НБУ кількість працюючих в Україні банків, без урахування неплатоспроможних, на 1 лютого 2018 року склало 82, що на 14 фінансову установу менше, ніж на початок 2017 року, 39 з 82 працюючих фінансових установ – банки з іноземним капіталом.

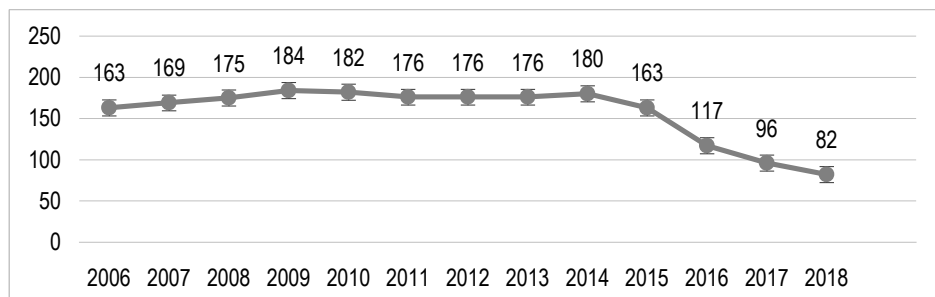

Рис.1. Динаміка кількості комерційних банків України за період 2006-2018 рр.

Через збільшення капіталу банківських установ відбулися деякі зміни та перекласифікація банків.

Станом на 1 січня 2016 року:

- банки з державною часткою – 31%;
- банки іноземних банківських груп – 34%;
- банки з приватним капіталом – 35%.

Станом на 1 лютого 2018 року :

- банки з державною часткою – 6,1%;
- банки іноземних банківських груп – 28,5%;
- банки з приватним капіталом – 65,4%.

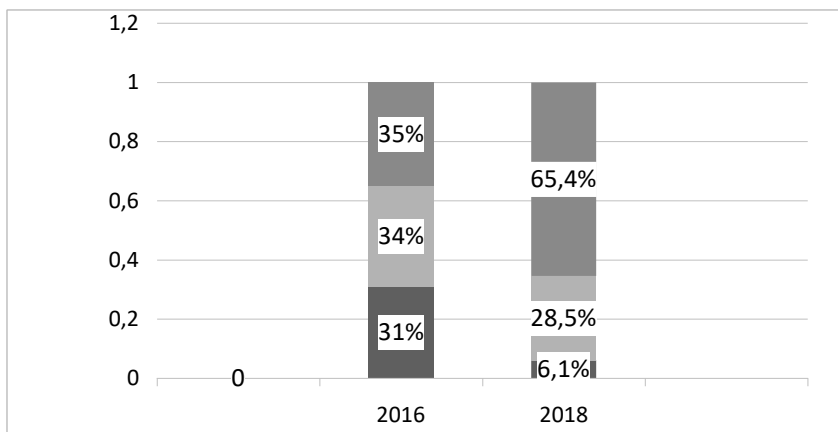

Рис.2. Структура банківських установ станом на 1.01.2016 р. та 1.02.2018 р.

Активи українських діючих банків на 1.04.2017 склали 1,266 трлн. грн., а станом на 1.02.2018 – 1,301 трлн. грн. (протягом 10 місяців активи збільшилися на 0,035 трлн. грн., що склало 102,77%, тобто збільшилось на 2,77%). Динаміку обсягу активів комерційних банків наведено у табл.1.

Таблиця 1

Динаміка обсягу активів комерційних банків України за 1.04.17-1.02.18 рр.

Показник	01.04.2017	01.02.2018
Активи, млн. грн.	1 266 028	1 301 560
Активи в іноземній валюті, млн. грн.	496 909	494 775
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями), млн. грн.	1 739 345	1 856 859
<i>з них: нерезиденти, млн. грн.</i>	194 831	174 724
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті, млн. грн.	756 726	773 471

Найбільші прибутки за підсумками на кінець 2017 року зафіксовані у таких банках, як: «Райффайзен Банку Аваль» – 4,47 млрд. грн., «Укрсиббанку» – 1,47 млрд. грн., «Креді Агріколь Банк» – 1,1 млрд. грн., «Сітібанк» – 1 млрд. грн., «Укресімбанк» – 929 млн. грн., «ОТП Банк» – 918 млн. грн., «ПУМБ» – 786 млн. грн., «Альфа-Банк» – 655 млн. грн.

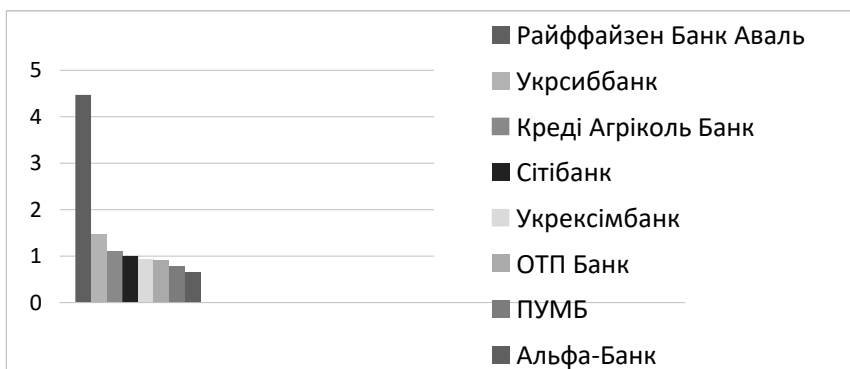

Рис.3. Рейтинг прибутків банків на кінець 2017 р.

Найбільші збитки за підсумками на кінець 2017 року зафіксовані у таких банках, як: «Приватбанк» – 23 млрд. грн., «Промінвестбанк» – 7,7 млрд. грн., «ВТБ Банк» – 4,1 млрд. грн., «Укрсоцбанк» – 3,1 млрд. грн., «Форвард» – 639 млн. грн., «БТА Банк» – 563 млн. грн., «Банк Кредит Дніпро» – 446 млн. грн., «Кліринговий дім» – 347 млн. грн.

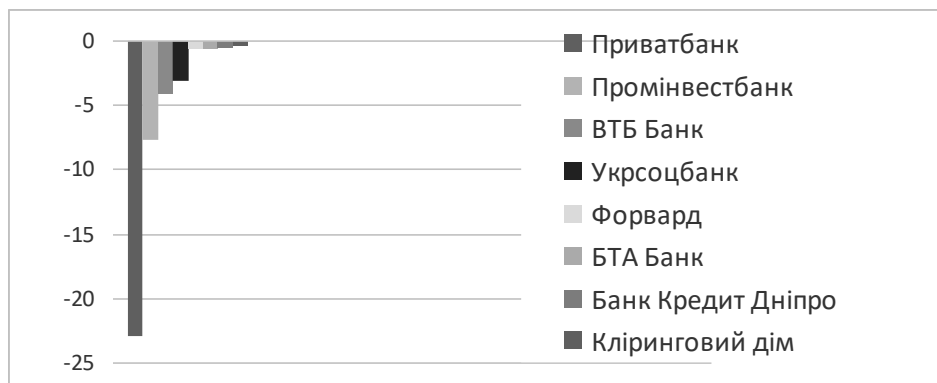

Рис.4. Рейтинг збитків банків на кінець 2017 р.

Обсяг наданих кредитів з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, зменшився з 571,0 млрд. грн. до 566,5 млрд. грн., або на – 0,8%.

В 2011 році кредити, надані юридичним особам склали 75,5% від усієї сукупності, а кредити, надані фізичним особам – 25,5% відповідно.

В 2016 році кредити, надані юридичним особам склали 84,6% від усієї сукупності, а кредити, надані фізичним особам – 15,4% відповідно.

Питома вага кредитів, наданих юридичним особам з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, коливалася від 75,5% до 84,6 % відповідно.

Обсяг кредитів, наданих юридичним особам, з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, збільшився з 431,3 млрд. грн. до 479,4 млрд. грн.,

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

тобто в 1,112 рази або на 11,2%.

Питома вага кредитів, наданих фізичним особам з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, коливалася від 25,5% до 15,4 % відповідно.

Обсяг кредитів, наданих фізичним особам, з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, зменшився з 139,7 млрд. грн. до 87,1 млрд. грн., або на – 37,7%

Таблиця 2

Основні показники розвитку кредитного ринку України в 2011 – 2016 рр.

Показник	2011 р.		2016 р.	
	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %
Кредити, надані резидентам:	571,0	100,0	566,5	100,0
<i>в т.ч.</i>				
юридичним особам	431,3	75,5	479,4	84,6
фізичним особам	139,7	25,5	87,1	15,4

Обсяг наданих депозитів з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, збільшився з 521,9 млрд. грн. до 860,0 млрд. грн., тобто в 1,648 разів або на 64,8%.

В 2011 році депозити, надані юридичним особам склали 40,8 % від усієї сукупності, а кредити, надані фізичним особам – 59,2 % відповідно.

В 2016 році депозити, надані юридичним особам склали 49,3 % від усієї сукупності, а кредити, надані фізичним особам – 50,7 % відповідно.

Питома вага депозитів, наданих юридичним особам з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, коливалася від 40,8% до 49,3 % відповідно. Обсяг депозитів, наданих юридичним особам, з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, збільшився з 214,4 млрд. грн. до 424,2 млрд. грн., тобто в 1,979 рази або на 97,9%. Питома вага депозитів, наданих фізичним особам з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, коливалася від 59,2% до 50,7% відповідно. Обсяг депозитів, наданих фізичним особам, з 2011 року по 2016 рік, тобто за 6 років, збільшився з 310,5 млрд. грн. до 435,8 млрд. грн., тобто в 1,404 рази або на 40,4%.

Таблиця 3.

Основні показники розвитку ринку депозитів в Україні в 2011– 2016 рр.

Показник	2011 р.		2016 р.	
	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %
Депозити від:	524,9	100,0	860,0	100,0
<i>в т.ч.</i>				
юридичних осіб	214,4	40,8	424,2	49,3
фізичних осіб	310,5	59,2	435,8	50,7

Існують такі проблеми в банківській системі:

- неможливість або недостатній рівень збільшення капіталу банків;

- незначний поділ банківських послуг та товарів;
- низький рівень обізнаності робітників та низька заробітна платня;
- зменшення ліквідності банків;
- низький рівень довіри до банків;
- споживачі беруть іноземні позики та значна частка капіталу в розподілі перебуває під владою іноземного капіталу.

Щоб вирішити проблеми розвитку банківської системи можна спробувати використати дані нижче розроблені заходи для їх вирішення:

1. Збільшення капіталу;
2. Створення конкурентоспроможного середовища для послуг та товарів;
3. Підвищення рівня інформованості й фундаменту знань банківських робітників та внаслідок чого, відбувається підвищення цінності робітника;
4. Зміцнити та стимулювати підвищення рівню ліквідності;
5. Захист від системного ризику та відкритість інформації для будь-якої людини;
6. Домовленість про симбіоз між українськими та іноземними банками.

Висновки. Господарчі сектор та ринок неможливі без банківської системи, бо вона є головним утворювальним фактором в економіці. Фінансові кризи значно послабили банківську систему України, що вплинуло на загальну картину в банківських секторах. Завдяки цьому дослідженню ми дізналися про сучасні тенденції розвитку банківської системи України. Також, здійснено аналіз стану банківської системи. В кінці, спробували виявити проблеми розвитку банківської системи та розробити чинні напрями для стабілізації та вирішення недоліків у системі.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Количество банков в Украине– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/bank/stat/count.php>
- 2.Національний банк залишив без змін критерії розподілу банків на групи на 2018 рік – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/>
- 3.Аналіз основних показників розвитку банківської системи України– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5577>
- 4.НБУ назвав банки з найбільшими прибутками та збитками – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/finance/nbu-nazvav-banki-z-najbilshimi.html>
- 5.Сучасні тенденції розвитку банківських технологій та інформатизації банківської справи в Україні– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2016-ekonomika-i-menedzhment/7_tyko.htm
- 6.Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України–

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ВИПУСК 4

Частина II

**Одеса
2018**

